



ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Πώς να αναλύσεις τις πληροφορίες που λαμβάνεις

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Στόχος αυτής της ενότητας είναι να φέρει τον χρήστη σε επαφή με τρόπους που του επιτρέπουν να αναλύει τις πληροφορίες που λαμβάνει, ώστε να μπορεί να είναι πιο ανθεκτικός στις ψευδείς ειδήσεις και την παραπληροφόρηση.

Άνθρωποι από όλο τον κόσμο μπορούν να έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται μπορεί να μην είναι πάντα αξιόπιστες ή ακριβείς, επειδή ο καθένας θα μπορούσε να τις έχει γράψει, παρά το γεγονός ότι έχουμε ελεύθερη πρόσβαση σε μια μεγάλη ποικιλία πηγών. Μπορείτε να βρείτε πόρους που φαίνονται κατάλληλοι, ενώ ψάχνετε για πηγές για να χρησιμοποιήσετε στις αξιολογήσεις σας. Ωστόσο, δεν πρέπει ποτέ να πιστεύετε οτιδήποτε διαβάζετε στο διαδίκτυο ή οπουδήποτε.

Πριν χρησιμοποιήσετε μια πηγή σε μια αξιολόγηση, θα πρέπει πάντα να την εξετάζετε κριτικά για να βεβαιωθείτε ότι είναι αξιόπιστη και ακριβής, προκειμένου να βεβαιωθείτε ότι τα επιχειρήματά σας υποστηρίζονται από αξιόπιστα δεδομένα.

1.2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Μέχρι το τέλος αυτής της ενότητας ο μαθητής θα είναι σε θέση να:

- Προσδιορίσει αξιόπιστες πηγές
- Φιλτράρει τις πληροφορίες
- Αξιολογήσει πηγές

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

2.1. ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ (DOMAIN)

Αυτή η ενότητα παρέχει μια σύντομη επισκόπηση των διαφόρων τύπων ιστότοπων που βοηθούν τον χρήστη να εντοπίσει τον ιδιοκτήτη του ιστότοπου.

Στο Διαδίκτυο, κάθε ιστοσελίδα ή διεύθυνση URL έχει έναν domain ως μέρος της διεύθυνσης που προσδιορίζει τον ιδιοκτήτη της ιστοσελίδας. Ο domain μπορεί να είναι ένας γρήγορος τρόπος για να κρίνουμε την ποιότητα μιας ιστοσελίδας πριν την επισκεφθείτε. Γενικά, το.edu, το.gov και το.org είναι πιο πιθανό να έχουν πληροφορίες υψηλότερης ποιότητας από τους domain.com. Πριν ξεκινήσουμε, τι είναι το Domain Name;

2.1.1 Τι είναι το Domain Name;

Πρώτον, ένα domain name είναι ένα όνομα πόρου στο διαδίκτυο. Εντοπίζει έναν οργανισμό ή άλλη οντότητα στο Διαδίκτυο. Γενικά, ένα [domain name](#) είναι μια διεύθυνση μέσω της οποίας οι χρήστες του διαδικτύου μπορούν να έχουν πρόσβαση στον ιστότοπό σας.

2.1.2 Πώς να κατοχυρώσετε το domain σας;

Κατά τη δημιουργία μιας ιστοσελίδας, η επιλογή και η καταχώριση ενός ονόματος domain είναι συνήθως το πρώτο βήμα. Η διαδικασία κατοχύρωσης ενός domain name περιγράφεται παρακάτω.

1. **Βρείτε ένα Καταχωρητή Ονόματος domain**): Καταχωρητές ονομάτων domain όπως GoDaddy, Bluehost & Domain.com, πωλούν και διαχειρίζονται ονόματα domain.
2. **Αναζήτηση domain name**: Εδώ, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τον καταχωρητή ονομάτων domain για να αναζητήσετε ένα διαθέσιμο όνομα domain. Βεβαιωθείτε ότι έχετε ενσωματώσει σημαντικές λέξεις-κλειδιά όταν χρειάζεται.
3. **Επιλέξτε μια κατάληξη ονόματος domain**: Αφού επιλέξετε ένα όνομα domain, το επόμενο βήμα είναι να επιλέξετε μια κατάληξη. Το πιο δημοφιλές είναι το.com, αλλά άλλα κοινά περιλαμβάνουν.net και.org.
4. **Αγοράστε ένα Domain Name**: Μόλις επιλέξετε το όνομα domain και το επίθημά σας, πρέπει να το αγοράσετε μέσω του καταχωρητή domain. Αυτό που συμβαίνει συνήθως είναι ότι πληρώνετε για το domain για ένα χρόνο και στη συνέχεια πληρώνετε συνεχώς για να το ανανεώσετε.
5. **Συμπεριλάβετε την προστασία ταυτότητας domain**: Κατά την κατοχύρωση ενός ονόματος domain, πρέπει να συμπεριλάβετε πληροφορίες όπως όνομα, αριθμό τηλεφώνου, φυσική διεύθυνση και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι οποίες θα δημοσιοποιηθούν μόλις καταχωρηθεί το όνομα domain σας. Για να προστατεύσετε τον εαυτό σας, μπορείτε να αγοράσετε το απόρρητο domain, το οποίο θα προστατεύσει τις πληροφορίες σας από spammers ή κλέφτες ταυτότητας.

2.1.3 Τι είδους domain name και καταλήξεις υπάρχουν;

Οι domain κατηγοριοποιούνται σε τρεις τύπους domain ανωτάτου επιπέδου (TLD). Αυτό περιλαμβάνει [γενικούς domain ανωτάτου επιπέδου \(gTLD\)](#), [νέους domain ανωτάτου επιπέδου \(nTLD\)](#) και [domain ανωτάτου επιπέδου κωδικού χώρας \(ccTLD\)](#), όπου οι γενικοί domain ορίζουν τους εγγεγραμμένους οικοδεσπότες σύμφωνα με τη γενική συμπεριφορά τους, οι domain χωρών χρησιμοποιούν τη συντομογραφία χώρας δύο χαρακτήρων και οι νέοι domain καθιστούν πιο πιθανό να ευθυγραμμίσουν τον domain σας με το όνομα της εταιρείας σας.

Παρακάτω είναι οι κύριες κατηγορίες domain ανωτάτου επιπέδου που όλοι πρέπει να γνωρίζουν:

- **GTLDs (Generic Top-Level Domains)** — Αυτές είναι οι πιο συνηθισμένες καταλήξεις. Ονομάζονται γενικοί για ιστορικούς λόγους. Ιστορικά, η ομάδα των γενικών domain ανωτάτου επιπέδου περιελάμβαναν domain, οι οποίοι δημιουργήθηκαν κατά την πρώιμη ανάπτυξη του συστήματος ονομάτων domain, οι οποίοι χρηματοδοτούνται πλέον από καθορισμένους οργανισμούς ή οργανισμούς και περιορίζονται σε συγκεκριμένους τύπους καταχωριζομένων.

ΑΡΧΙΚΑ DOMAIN ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ	ΑΡΧΙΚΗ ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΗΞΗΣ DOMAIN
.com	Είναι η σύντομη μορφή του « εμπορικού » και χρησιμοποιείται συνήθως από τις επιχειρήσεις, τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τους ιστότοπους.
.net	Είναι η συντομογραφία για το δίκτυο και χρησιμοποιείται από οργανισμούς δικτύου και ιστότοπους που προωθούν τις δικές τους απόψεις ή υπηρεσίες
.org	Συντομογραφία για τον οργανισμό , κυρίως για εκείνους που είναι μη κερδοσκοπικοί. Ωστόσο, σήμερα αυτός ο domain χρησιμοποιείται επίσης από σχολεία, κοινότητες και κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.
.gov	Συντομογραφία για την κυβέρνηση . Χρησιμοποιείται από οργανισμούς, προγράμματα, πόλεις, πολιτείες, κωμοπόλεις που συνδέονται με την κυβέρνηση.
.edu	Είναι η συντομογραφία της λέξης « εκπαίδευση » και δείχνει ότι ο ιστότοπος δημιουργήθηκε από εκπαιδευτικά ιδρύματα (σχολεία, πανεπιστήμια και βιβλιοθήκες).
.mil	Αυτός ο συγκεκριμένος domain είναι η συντομογραφία για τη λέξη στρατιωτικός . Αυτοί οι ιστότοποι μπορούν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το στρατό του Stat.
.info	Το όνομα προέρχεται από πληροφορίες
.biz	Προορίζεται για την καταχώριση domain που θα χρησιμοποιηθούν από τις επιχειρήσεις . Το όνομα είναι μια φωνητική ορθογραφία της πρώτης συλλαβής των επιχειρήσεων

Πίνακας Γενικών Κορυφαίων Domains

- **NTLD (New Top-Level Domains)** — Αυτοί είναι πιο προσαρμόσιμοι και επιτρέπουν το όνομα domain σας να είναι πιο σχετικό με τον ιστότοπό σας. Μερικά παραδείγματα περιλαμβάνουν το ταξίδι, .ninja, και .app. Είναι ένα όνομα domain προσανατολισμένο προς τα εμπορικά σήματα, τους οργανισμούς και τις υπηρεσίες.



Εικόνα 1: <https://academy.domainx.org/>

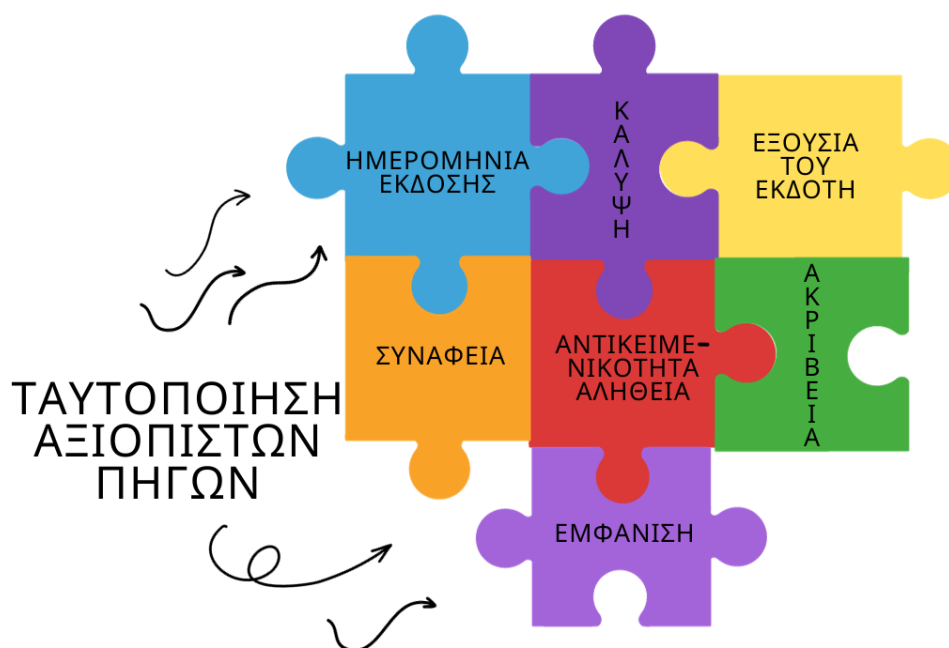
- **ccTLD (Country Code Top Level Domains)** — Αυτά είναι ειδικά για μια συγκεκριμένη χώρα

ΧΩΡΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΧΩΡΑΣ
Βέλγιο	.be
Αυστραλία	.au
Βραζιλία	.br
Κύπρος	.cy
Ηνωμένο Βασίλειο	.uk
Ιταλία	.it
Πολωνία	.pl
Πορτογαλία	.pt
Ρουμανία	.ro
Ισπανία	.es

Πίνακας παραδειγμάτων domain χωρών
(<https://www.worldstandards.eu/other/tlds/>)

2.2. ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΕΤΕ ΑΞΙΟΠΙΣΤΕΣ ΠΗΓΕΣ

Αν και ο εντοπισμός μιας αξιόπιστης πηγής πληροφοριών από το Διαδίκτυο είναι ένα δύσκολο και περίπλοκο έργο, υπάρχουν μερικά κόλπα που μπορούν να σας βοηθήσουν. Παρακάτω μπορείτε να βρείτε ορισμένα χαρακτηριστικά που μπορούν εύκολα να βοηθήσουν κάποιον να αξιολογήσει αν ένας ιστότοπος είναι ένας κατάλληλος πόρος.



Εικόνα 2: Δημιουργήθηκε από Lovila

Ακρίβεια

Η ακρίβεια έχει να κάνει με την αξιοπιστία, την αλήθεια και την ορθότητα του περιεχομένου. Για να ελέγξετε την ακρίβεια ενός άρθρου, θα πρέπει να ρωτήσετε τον εαυτό σας:

- Από πού προέρχονται τα δεδομένα;
- Έχουν οι πληροφορίες μου δικαιολογητικά έγγραφα;
- Έχουν αναφερθεί ή επανεξεταστεί τα δεδομένα;
- Μπορείτε να ελέγξετε τις πληροφορίες που παρέχονται χρησιμοποιώντας περαιτέρω πηγές;
- Η γλώσσα ή ο τόνος του συγγραφέα ακούγονται ακλόνητοι και συναισθηματικοί;
- Αναφέρονται λεπτομερώς οι πηγές των πληροφοριών ώστε να μπορούν να ελεγχθούν σε άλλη πηγή;
- Υπάρχει κάποιο τυπογραφικό, γραμματικό ή άλλο σφάλμα στις πληροφορίες;

Είναι πολύ σημαντικό και σημαντικό για τον αναγνώστη να γνωρίζει αν η πηγή των πληροφοριών είναι γνωστή. Για να είμαστε πιο συγκεκριμένοι, για να γνωρίζει κάποιος την πηγή είναι απαραίτητο για ένα άρθρο ή μια πληροφορία να παρέχει τις κρίσιμες αναφορές, ακαδημαϊκή λίστα κ.λπ. Μια σελίδα χωρίς αναφορές μπορεί να είναι χρήσιμη και έχει ιδέες για ένα άτομο, ένας οργανισμός ωστόσο δεν θα θεωρηθεί ως πληροφορία.

Η γραμματική παίζει σημαντικό ρόλο, καθώς και λάθη ορθογραφίας και πληκτρολόγησης. Αν ο αναγνώστης εντοπίσει λάθη σχηματίζουν αυτόματα μια κακή εικόνα του. Ο αναγνώστης θα πρέπει να αμφισβητήσει την ακρίβεια του άρθρου.

Υπάρχουν πολλοί δείκτες που μπορούν να μας βοηθήσουν να καταλάβουμε αν μια πηγή είναι ανακριβής και αναξιόπιστη. Ιδού μερικά παραδείγματα:

- Δεν υπάρχει ημερομηνία στην ιστοσελίδα
- Υπάρχουν αόριστες γενικεύσεις
- Υπάρχουν παρωχημένες πληροφορίες που αλλάζουν συνεχώς (για παράδειγμα, η ανάγκη αναμνηστικών εμβολίων κατά της Covid-19)
- Αγνοώντας αντίθετες απόψεις για ένα θέμα

Εν κατακλείδι, η ακρίβεια είναι ένας έλεγχος που πρέπει να εκτελείται στην ιστοσελίδα και τις πληροφορίες που προσφέρει για να διασφαλιστεί ότι είναι ακριβείς, τρέχουσες, ακριβείς και διεξοδικές. Για να βρουν/γράψουν αξιόπιστες πληροφορίες, οι αναγνώστες και οι συγγραφείς πρέπει να εξετάσουν αυτά τα χαρακτηριστικά.

Αντικειμενικότητα/Αλήθεια/Αμεροληψία

Η αντικειμενικότητα ήταν η πιο κρίσιμη ποιότητα κατά τη διάδοση των πληροφοριών, είτε προφορικά είτε γραπτώς. Επειδή η αντικειμενικότητα έχει «επεξεργαστεί, τροποποιηθεί, επιτεθεί και υπερασπιστεί» από πολλά άτομα και επαγγελματίες¹, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η αντικειμενικότητα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης εξακολουθεί να αναπτύσσεται. Η αντικειμενικότητα δεν υπάρχει έξω από το χώρο και το χρόνο.

Η πρώτη σκέψη του καθενός όταν συζητά την αντικειμενικότητα είναι η **ιδέα της αλήθειας**. Για να το θέσουμε διαφορετικά, συχνά βρίσκουμε τον εαυτό μας να ρωτάει, «Είναι αυτό το άρθρο που μου λέει την αλήθεια για...;» Η αλήθεια, από την άλλη πλευρά, είναι μια γνώση που αναπτύχθηκε με βάση τη σκέψη και την πραγματικότητα. Ως εκ τούτου, ο συντάκτης ενός άρθρου ή μιας πληροφορίας θα πρέπει να είναι αντικειμενικός και απαλλαγμένος από προκαταλήψεις κατά τη διάδοση των πληροφοριών· διαφορετικά, ο συγγραφέας δεν παρουσιάζει την αλήθεια. Το ερώτημα που τίθεται είναι πώς θα καταλάβαινες **αν ο συγγραφέας ήταν προκατειλημμένος ή όχι**; Η απάντηση είναι ότι ένας συγγραφέας που είναι υποκειμενικός και λέει τις προσωπικές του σκέψεις και απόψεις χρησιμοποιεί ένα συγκεκριμένο τόνο και

έχει συναισθηματική γραφή. Σε μια αξιόπιστη ιστοσελίδα ο τόνος του συγγραφέα θα ήταν ήρεμος και λογικός, ενώ οι πληροφορίες πρόκειται να γραφτούν με ισορροπία και αρμονική σειρά.

Επιπλέον, όταν μιλάμε για αντικειμενικότητα στα μέσα ενημέρωσης, πρέπει να αξιολογήσουμε τον λόγο για τον οποίο το άρθρο/πληροφορίες αναρτάται στο διαδίκτυο. Υπάρχουν τρεις λόγοι για την ύπαρξη μιας πληροφορίας:

- 1) *Για να σας πουλήσει ένα προϊόν.* Από αυτή την άποψη η ιστοσελίδα που θα επισκεφθείτε θα τελειώσει σε .com
- 2) *Για να σας επηρεάσει.* Αυτές οι ιστοσελίδες συνήθως χρησιμεύουν για περαιτέρω προπαγάνδα ή astroturfing
- 3) *Τέλος, να σας ενημερώσει.* Δεδομένου ότι αυτοί οι ιστότοποι συνδέονται με πανεπιστήμια, οι σύνδεσμοι τους ολοκληρώνονται με το .edu.

Ένα άλλο ζήτημα που πρέπει να τονίσουμε είναι τα εμπόδια που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας συγγραφέας ή ένας δημοσιογράφος στη διαδικασία δόμησης και συγγραφής μιας ιστορίας/άρθρου. Οι πολιτικές απόψεις και στάσεις αλλά και οι πολιτικές προκαταλήψεις μπορεί να εμφανίζονται ως προκατάληψη των συγγραφέων όταν καλύπτουν ένα γεγονός. Επιπλέον, οι δημοσιογράφοι και οι συγγραφείς γενικά είναι μέρος αλλά και φυλακισμένοι και τελευταίοι θύμα της κοινωνίας τους που ζουν, των κανόνων και των αξιών της. Ως εκ τούτου, είναι πολύ σύνηθες γι' αυτούς να τονίζουν τις πληροφορίες με λάθος τρόπο λόγω της κοινωνίας τους που έζησαν, οπότε ένας καλός δημοσιογράφος και συγγραφέας για να είναι αξιόπιστος πρέπει να κόψει αυτή την κατάσταση.

- Οι *εμπορικές ιστοσελίδες*, οι οποίες τις περισσότερες φορές τελειώνει στο.com.
- Οι *ακαδημαϊκοί ιστότοποι* που καταλήγουν πάντα στο .edu, ωστόσο πρέπει να είστε προσεκτικοί και να εξετάσετε αν βρίσκεστε σε μια σελίδα βιβλιοθήκης, σε πανεπιστημιακή σελίδα, στην προσωπική σελίδα του καθηγητή ή του φοιτητή.
- Υπάρχουν επίσης *κυβερνητικοί ιστότοποι* που καταλήγουν στο .gov και γενικά είναι αξιόπιστοι. Ωστόσο, πρέπει να έχετε κατά νου ότι ένας τέτοιος ιστότοπος μπορεί να επηρεαστεί από το πολιτικό κόμμα που έχει εξουσία και επιρροή στο κοινοβούλιο.
- *Στρατιωτικές ιστοσελίδες* που τελειώνουν με .mil παρέχουν πληροφορίες που είναι σχεδόν πάντα ακριβείς.
- *Δικτυακοί τόποι/οργανισμοί* που καταλήγουν στο .net, όπου προωθούν το έργο τους και τα σημεία τους μέσω του ιστότοπου.
- Τέλος, υπάρχουν οι *μη κερδοσκοπικοί ιστότοποι/ομάδες* όπως οι οργανισμοί που η σύνδεσή τους τελειώνει στο .org και τις περισσότερες φορές προωθούν την άποψη του οργανισμού.

Συμπερασματικά, κάθε φορά που βλέπετε προκατάληψη σε ένα άρθρο που διαβάσετε, θα πρέπει να το εξισορροπήσετε για να βρείτε την αντικειμενική αλήθεια και τις πληροφορίες μέσα από αυτό. Δεν υπάρχει μόνο καθαρή αντικειμενικότητα, ωστόσο κάθε συγγραφέας θα πρέπει να έχει την ικανότητα να προσαρμόζει και να ελέγχει τις προκαταλήψεις του.

Επικαιρότητα & Ημερομηνία δημοσίευσης

Μάθετε πότε **δημοσιεύτηκε ή αναθεωρήθηκε μια πηγή**. Σε ορισμένους domain, όπως η επιστήμη, είναι απαραίτητο να υπάρχουν επικαιροποιημένες πηγές· αλλά σε άλλες, όπως οι ανθρωπιστικές επιστήμες, είναι απαραίτητο να συμπεριληφθεί παλαιότερο υλικό. Επιπλέον, μπορεί να ψάχνετε για μια παλαιότερη έκδοση μιας πηγής, όταν μια ενημερωμένη έκδοση έχει ήδη δημοσιευθεί. Αναζητήστε ακαδημαϊκούς πόρους σε μια ακαδημαϊκή βάση δεδομένων (ή δημοφιλείς πηγές σε ένα ηλεκτρονικό βιβλιοπωλείο) και ελέγξτε αν υπάρχει νεότερη έκδοση. Αν ναι, θα πρέπει να προσπαθήσετε να το βρείτε, έτσι ώστε να αισθάνεστε πιο

ασφαλείς. Όσο περισσότερες εμφανίσεις ή δημοσιεύσεις έχει μια πηγή, τόσο πιο αξιόπιστες θα είναι οι πληροφορίες σας.

Όταν κάποιος πρέπει να ελέγξει αν το νόμισμα της ιστοσελίδας πρέπει να κάνει τις ακόλουθες ερωτήσεις

- *Ενημερώνεται η πηγή;*
- *Εάν η πηγή επικαιροποιηθεί, οι ημερομηνίες αντιστοιχούν στις πληροφορίες της πηγής;*
- *Το πρόσωπο ή ο οργανισμός που φιλοξενεί την πηγή έχει δέσμευση και σταθερότητα;*
- *Είναι προφανές το πότε αναθεωρήθηκε η ιστοσελίδα για τελευταία φορά;*
- *Είναι φανερό πότε γράφτηκε η σελίδα;*
- *Είναι σαφές πότε τοποθετήθηκε για πρώτη φορά η σελίδα στο διαδίκτυο;*

Συνάφεια

Είναι σημαντικό να θυμάστε ότι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια πληροφορία, μόνο αφού **επαληθεύσετε τον συντάκτη του άρθρου**. Μπορείτε να το κάνετε ακολουθώντας τα παραπάνω βήματα:

- *Εάν βρείτε ένα βιβλίο σε μια ιστοσελίδα, θα πρέπει να προσδιορίσετε αν το ευρετήριο του είναι σχετικό με την ερώτηση και το θέμα της έρευνάς σας.*
- *Επιλέξτε προσεκτικά τις πηγές σας. επιλέξτε εκείνους που σχετίζονται με εκπαιδευτικά ιδρύματα και την κυβέρνηση και όχι με εμπορικούς ιστότοπους.*
- *Εάν δεν είστε σίγουροι για τη δυνατότητα εφαρμογής του ιστότοπου, των βιβλίων ή του διαδικτυακού άρθρου, μπορείτε να το συγκρίνετε με άλλους που έχετε βρει ή να επικοινωνήσετε με κάποιον που είναι εξοικειωμένος με το πρόβλημα που αντιμετωπίζετε.*

Σε γενικές γραμμές, η συνάφεια είναι κάτι πολύ υποκειμενικό και, ως εκ τούτου, τις περισσότερες φορές οι άνθρωποι δεν είναι σε θέση να συνδυάσουν τη σωστή πηγή με την ερευνητική τους ερώτηση/πληροφόρηση.

Εκδότης/Αρχή

Ο οποίος έχει την εξουσία να δημοσιεύει πληροφορίες είναι εξίσου σημαντικός για την **ποιότητα της αντικειμενικότητας**. Ο συντάκτης της ιστοσελίδας θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την αξιοπιστία του. Το σκεπτικό για αυτό είναι ότι ο καθένας μπορεί να γράψει για ένα θέμα ή να παράσχει πιο οργανωμένο σχολιασμό για μια κατάσταση, αλλά μόνο κάποιος που είναι σωστά ενημερωμένος ή κατανοεί την έννοια, το γεγονός ή το στοιχείο μπορεί να κάνει μια παρατήρηση που μπορεί να βασιστεί.

Παρόλο που υπάρχουν πολλά δίκτυα και φόρμες διαθέσιμες σε ιστότοπους, δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι οι πληροφορίες που παρέχονται είναι ακριβείς ή ότι ο συντάκτης είναι μια αξιόπιστη πηγή. Για παράδειγμα, μπορεί να είναι δύσκολο να αξιολογηθεί η αυθεντικότητα του συγγραφέα σε ιστότοπους όπως η Wikipedia και η αναζήτηση Google.

Από αυτή την άποψη, θα ήταν συνετό να διαπιστώσετε την αυθεντικότητα του συγγραφέα πριν από την ανάγνωση του περιεχομένου που εμφανίζεται στην οθόνη σας. Πώς μπορούμε να εντοπίσουμε έναν αξιόπιστο συγγραφέα είναι το ερώτημα που έχει προκύψει. Εδώ είναι μερικά σημάδια της γνώσης που μπορείτε να εμπιστευτείτε:

- *Αν ο συγγραφέας έχει ένα ακαδημαϊκό πτυχίο στο θέμα.*
- *Επαγγελματική εργασία στον τομέα του θέματος από οργανισμούς, ΜΚΟ, επιχειρηματίες ή κυβερνήσεις*
- *Η ενεργός συμμετοχή ενός οργανισμού στο θέμα μετά από ένα τεράστιο χρονικό διάστημα έρευνας και μελέτης σχετικά με το θέμα*

- Η φήμη του συγγραφέα και το ακαδημαϊκό υπόβαθρο (Μα, PhD κ.λπ.) ή η τρέχουσα θέση εργασίας είναι επίσης σημαντικά

Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, πρέπει να ελέγχουμε το **domain της ιστοσελίδας** για να επιβεβαιώσουμε την ακρίβεια των πληροφοριών που μας έδωσε ο συντάκτης μας. Πρέπει να επαληθεύσουμε ότι η διεύθυνση URL σχετίζεται με έναν αξιόπιστο συγγραφέα ή οργανισμό σε σχέση με το θέμα αναζήτησης που έχουμε επιλέξει.

Κάλυψη

Πριν από τη δημοσίευση ενός ενημερωτικού κομματιού σε έναν ιστότοπο, η **κάλυψη** είναι μια άλλη κρίσιμη πτυχή που πρέπει να εξεταστεί. Ποια θέματα καλύπτονται σε κάθε σελίδα, και σε ποιο βαθμό, είναι η κύρια ερώτηση που πρέπει να απαντήσει ένας αναγνώστης ή ερευνητής. Δεδομένου ότι υπάρχουν άλλες πηγές που μπορεί να αφορούν το ίδιο θέμα, οι χρήστες δεν θα πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά σε έναν ιστότοπο και τις πληροφορίες που προσφέρει. Ως αποτέλεσμα, θα πρέπει να παρακολουθείτε αξιόπιστες πηγές και να εξετάσετε οποιαδήποτε νέα θέματα ή θέματα που δεν είναι εξοικειωμένα με εσάς. Εάν πρέπει να μελετήσετε τις απαιτήσεις κάλυψης, μερικές από τις ερωτήσεις στις οποίες μπορείτε να βρείτε απαντήσεις περιλαμβάνουν:

- Καλύπτονται επιτυχώς τα θέματα, με επιχειρήματα που είναι σαφή και τεκμηριωμένα με επαρκή αποδεικτικά στοιχεία;
- Είναι το κοινό-στόχος της έρευνάς σας κατάλληλο;
- Η εργασία ασχολείται με το θέμα της έρευνάς σας;

Εμφάνιση

Η **εμφάνιση** του άρθρου θα πρέπει να είναι ένας από τους πιο κρίσιμους παράγοντες που εξετάζονται πριν δημοσιευτεί σε μια ιστοσελίδα. Για να είμαστε πιο ακριβείς, ο συντάκτης θα πρέπει να επαληθεύσει ότι ο σύνδεσμος λειτουργεί, ότι ο ιστότοπος είναι οργανωμένος και ότι τα γραφικά και οι εικόνες είναι σαφείς.

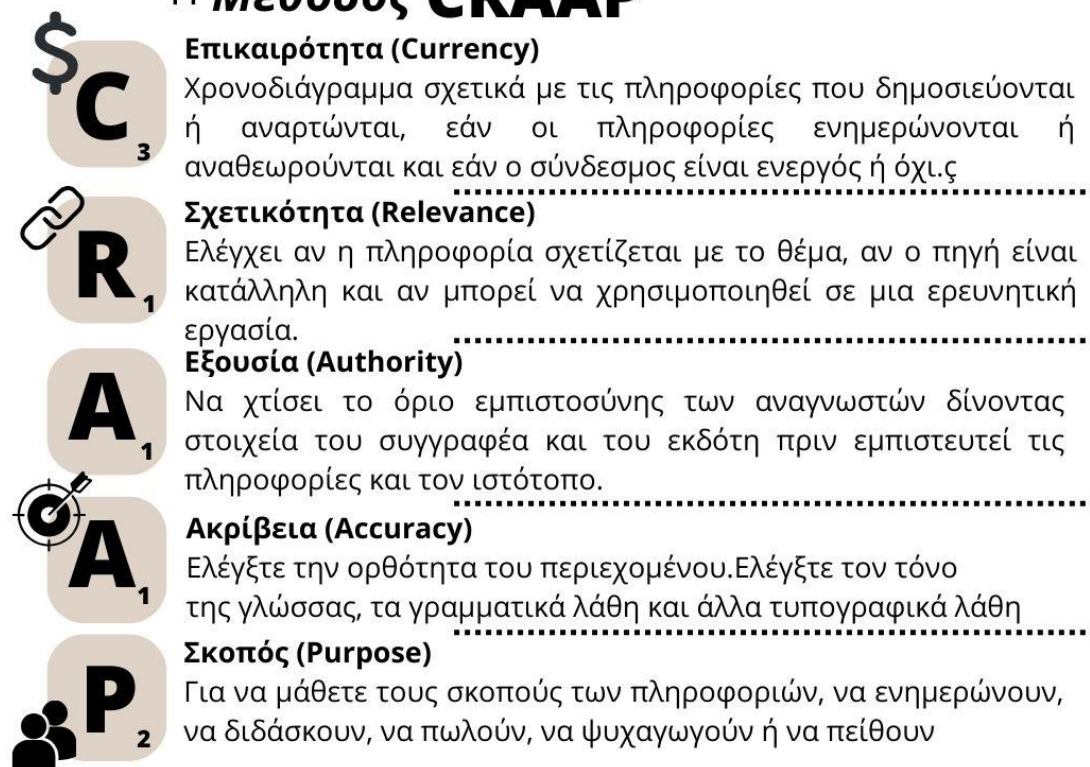
Παρόμοια με τον τρόπο με τον οποίο ένας καλά οργανωμένος πίνακας περιεχομένων είναι απαραίτητος για την έντυπη έκδοση ενός άρθρου ή άλλης πληροφορίας για να προσελκύσει αναγνώστες, αναγνώστες ή ερευνητές μπορεί να βρει μια καλά δομημένη και οργανωμένη ιστοσελίδα για να είναι μια καλύτερη επιλογή εάν οι σύνδεσμοι είναι λειτουργικοί, τα δεδομένα είναι εύκολα προσβάσιμα και υπάρχουν γραφικά και άλλες μορφές πολυμέσων.

2.2.1 Η μέθοδος C.R.A.A.P.

Ο καλύτερος τρόπος είναι να αξιολογηθεί η πηγή μιας πληροφορίας είναι να χρησιμοποιηθεί η **μέθοδος C.R.A.A.P.**, η οποία αντιπροσωπεύει τις λέξεις **Currency (Επικαιρότητα), Relevance (Συνάφεια), Authority (Αρχή), Accuracy (Ακρίβεια) και Purpose (Σκοπός)**.

Τα πέντε παραπάνω βήματα είναι αυτά στα οποία επικεντρώνεται η μέθοδος C.R.A.A.P. Ο αριθμός των ερωτήσεων που πρέπει να απαντήσει ο χρήστης κατάλληλα για κάθε στάδιο περιλαμβάνεται σε αυτή τη φάση. Οι χρήστες πρέπει να επιλέξουν ναι ή όχι για κάθε μία από τις 26 ερωτήσεις.

Η Μέθοδος CRAAP



Εικόνα 3: Δημιουργός: Lovila

2.2.2 Η μέθοδος SIFT

Η μέθοδος SIFT είναι τέσσερα βήματα ή «πράγματα που πρέπει να κάνετε» για να αξιολογήσετε την πηγή του ενδιαφέροντός σας. Τα 4 βήματα είναι: Stop (Σταμάτα), Investigate the source (Ερεύνησε την πηγή), Find better coverage (Βρες καλύτερη κάλυψη) και Trace claims (Εντόπισε ισχυρισμούς, αποσπάσματα και μέσα ενημέρωσης του αρχικού κειμένου).

Σταμάτα

Η πρώτη κίνηση είναι η απλούστερη. Το stop σημαίνει δύο πράγματα.

Αρχικά, σταματήστε την ανάγνωση όταν φτάσετε για πρώτη φορά σε μια σελίδα ή μια δημοσίευση. Εξετάστε αν είστε εξοικειωμένοι με την ιστοσελίδα ή την πηγή πληροφοριών, καθώς και τη φήμη της αξίωσης και της ιστοσελίδας. Χρησιμοποιήστε τις άλλες κινήσεις αν δεν έχετε αυτή τη γνώση για να πάρετε μια αίσθηση για αυτό που βλέπετε. Πριν καταλάβετε τι είναι, μην το διαβάσετε ή να διανείμετε κανένα μέσο.

Δεύτερον, εάν αισθάνεστε τον εαυτό σας να κατακλύζεται από τις προσπάθειες ελέγχου των γεγονότων σας, σταματήστε και πάρτε ένα δευτερόλεπτο για να θυμηθείτε το σκοπό σας. Αν θέλετε απλά να αναδημοσιεύσετε, να διαβάσετε μια ενδιαφέρουσα ιστορία ή να πάρετε μια υψηλού επιπέδου εξήγηση μιας ιδέας, είναι πιθανώς αρκετά καλό για να μάθετε αν η δημοσίευση είναι αξιόπιστη. Εάν σχεδιάζετε να χρησιμοποιήσετε την πηγή στην ακαδημαϊκή γραφή, είναι σημαντικό να επαληθεύσετε ότι η πηγή και οι

πληροφορίες της είναι αξιόπιστες. Εάν κάνετε βαθιά έρευνα για τη δική σας, μπορεί να θέλετε να κυνηγήσετε μεμονωμένες αξιώσεις σε ένα άρθρο εφημερίδας και να τις επαληθεύσετε ανεξάρτητα.

Θυμηθείτε ότι και οι δύο τύποι έρευνας είναι επωφελείς. Το μεγαλύτερο μέρος της διαδικτυακής μας δραστηριότητας θα αποτελείται από σύντομες, επιφανειακές έρευνες, οι οποίες θα σας βοηθήσουν να αποβάλλετε γρήγορα πηγές χαμηλής ποιότητας. Γινόμαστε πιο αποτελεσματικοί με τις εύκολες εργασίες εν μέρει, ώστε να μπορούμε να αφιερώσουμε περισσότερο χρόνο στα πράγματα που είναι σημαντικά για εμάς. Αλλά και στις δύο περιπτώσεις, είναι σημαντικό να διακόπτουμε περιστασιακά και να επαναξιολογούμε την απάντησή μας ή την προσέγγιση αναζήτησης.

Ερεύνει την πηγή

Πριν ασχοληθείτε με μια πηγή, δεν χρειάζεται να διεξάγετε μια έρευνα που κέρδισε το βραβείο Πούλιτζερ. Αλλά πριν διαβάσετε ένα άρθρο για την οικονομία που γράφτηκε από έναν νομπελίστα, θα πρέπει να το γνωρίζετε. Από την άλλη πλευρά, θέλετε να ξέρετε ότι επίσης αν βλέπετε ένα βίντεο που παράγεται από την επιχείρηση γαλακτοκομικών προϊόντων σχετικά με τα πολυάριθμα πλεονεκτήματα της κατανάλωσης γάλακτος.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η επιχείρηση γαλακτοκομικών προϊόντων δεν μπορεί να είναι αξιόπιστη ή ότι ο βραβευμένος με Νόμπελ οικονομολόγος θα είναι πάντα σωστός. Αλλά το πώς ερμηνεύετε αυτό που λένε εξαρτάται από την κατανόηση των δεξιοτήτων και των στόχων της πηγής. Πριν από την ανάγνωση, αφιερώστε 60 δευτερόλεπτα προσδιορίζοντας την πηγή των μέσων ενημέρωσης για να προσδιορίσετε αν αξίζει τον χρόνο σας και αν είναι, βοηθήστε σας να κατανοήσετε καλύτερα τη σημασία και την αξιοπιστία του.

Βρείτε αξιόπιστη κάλυψη

Μπορεί να μην ενδιαφέρεστε πάντα για το συγκεκριμένο άρθρο ή βίντεο που σας αποστέλλεται. Σας ενδιαφέρει ο ισχυρισμός που κάνει το άρθρο. Είσαι περίεργος για το αν είναι αληθινό ή ψεύτικο. Θέλετε να μάθετε αν υπάρχει ευρεία συμφωνία σε αυτό ή αν υπάρχει μεγάλη διαφωνία.

Ο καλύτερος τρόπος δράσης σας σε αυτή την κατάσταση μπορεί να είναι να αγνοήσετε την αρχική πηγή που συναντήσατε και να αναζητήσετε αξιόπιστη αναφορά ή ανάλυση σχετικά με τον ισχυρισμό. Αν διαβάσετε μια ιστορία από το Ίδρυμα Save the Koalas που ισχυρίζεται ότι τα κοάλα μόλις κηρύχθηκαν εξαφανισμένα, η καλύτερη επιλογή σας μπορεί να μην είναι να κοιτάξετε την πηγή, αλλά να αναζητήσετε τις καλύτερες πληροφορίες που μπορείτε για αυτό το θέμα, ή, πιο σημαντικά, για να.

Εντόπισε ισχυρισμούς, αποσπάσματα και μέσα ενημέρωσης του αρχικού κειμένου

Το πλαίσιο πολλών από τις πληροφορίες που βρίσκουμε στο διαδίκτυο έχει αφαιρεθεί. Ίσως υπάρχει ένα βίντεο μιας διαμάχης μεταξύ δύο ατόμων, με το Πρόσωπο Α να ενεργεί ως ο επιτιθέμενος. Αλλά τι συνέβη πριν από το βίντεο που παρακολουθείτε; Τι κρατήθηκε στο βίντεο και τι αφαιρέθηκε; Μπορεί να υπάρχει μια φωτογραφία που φαίνεται πραγματική, αλλά η λεζάντα είναι λανθασμένη. Ίσως μια νέα ιατρική διαδικασία υποστηρίζεται ότι είναι αποτελεσματική με βάση τα ευρήματα της έρευνας, αλλά δεν είστε σίγουροι αν η προαναφερθείσα ερευνητική εργασία είπε τι ισχυρίζεται το άρθρο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα σας ζητήσουμε να εντοπίσετε την αξίωση, την αναφορά ή την αρχική πηγή των μέσων ενημέρωσης, ώστε να μπορείτε να την δείτε στο κατάλληλο πλαίσιο και να προσδιορίσετε αν η έκδοση που είδατε ήταν ακριβής.

ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ ΝΑ **SIFT!**



1. ΣΤΑΜΑΤΑ

- Γνωρίζετε αυτόν τον ιστότοπο ή την πηγή πληροφοριών;
- Καταλαβαίνετε τον σκοπό τόσο της πηγής όσο και της ίδιας της πληροφορίας;
- Τι ακριβώς σκοπεύετε να αναζητήσετε από την πληροφορία αυτή;

2. ΕΡΕΥΝΗΣΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

- Θα πρέπει να ξέρετε τι διαβάζετε πριν το διαβάσετε.
- Η γνώση της εμπειρογνωμοσύνης και της σκοπιμότητας της πηγής είναι ζωτικής σημασίας για την ερμηνεία των όσων λένε



3. ΞΥΡΕΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΗΣ ΠΗΓΗΣ

- Αναζητήστε αξιόπιστη ανάλυση αναφορών
- Σαρώστε πολλαπλές πηγές και δείτε ποια φαίνεται να είναι η γενική γνώμη των ειδικών
- Πρέπει να συμφωνήσετε με τη γνώμη μόλις τη βρείτε;
- Απολύτως όχι! Αλλά η κατανόηση του πλαισίου και της ιστορίας ενός ισχυρισμού θα σας βοηθήσει να τον αξιολογήσετε καλύτερα και θα αποτελέσει σημείο εκκίνησης για μελλοντική έρευνα.

4. ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΠΗΓΗΣ

- Πολλά από αυτά που βρίσκουμε στο διαδίκτυο έχουν απογυμνωθεί από τα συμφραζόμενα.
- Θέλετε να το δείτε στο αρχικό του πλαίσιο και να πάρετε μια ιδέα για το αν η εκδοχή που είδατε παρουσιάστηκε με ακρίβεια
- Πρόκειται για επαναπροσδιορισμό του πλαισίου
 Ποιος;
 Τι;
 Πού;
 Πότε;
 Γιατί;



Εικόνα 4: Δημιουργός: Lovila

2.2.3 Η μέθοδος ACT UP

Η μέθοδος “ACT UP”, που δημιουργήθηκε από την Dawn Stahura, είναι ένας τρόπος για να δείτε τις πληροφορίες μέσα από έναν διαφορετικό φακό — «ως ενημερωμένοι πολιτιστικοί παραγωγοί πληροφοριών (σε αντίθεση με τους πολιτιστικούς καταναλωτές)». Το ακρωνύμιο αυτής της μεθόδου αποτελείται από πέντε βήματα που πρέπει να αξιολογήσετε, Author (Συντάκτης), Currency (Επικαιρότητα), Truth (Αλήθεια), Unbiased (Αμεροληψία) και Privilege (Προνόμιο).

Κάθε γράμμα που ακολουθεί δηλώνει ACT UP. Χρησιμοποιήστε κάθε γράμμα και τις σχετικές ερωτήσεις για να αξιολογήσετε καλύτερα τις πηγές σας μέσω αυτού του ακαδημαϊκού φακού.

A: Συντάκτης

Ερευνήστε τον συγγραφέα. Μια πηγή είναι πιο αξιόπιστη αν είναι γραμμένη από κάποιον που έχει πτυχίο ή άλλα διαπιστευτήρια στο θέμα που σας ενδιαφέρει. Εάν δεν αναφέρετε έναν συγγραφέα ή έναν οργανισμό, η πηγή δεν θα πρέπει να θεωρείται ιδιαίτερα αξιόπιστη. Ωστόσο, αν ο συγγραφέας παρουσιάζει το πρωτότυπο έργο, αξιολογήστε την αξία των ιδεών, όχι τα διαπιστευτήρια. Τα διαπιστευτήρια δεν έχουν ποτέ εγγυηθεί την καινοτομία, και η ιστορία της επιστήμης καθιστά σαφές ότι μεγάλες πρόοδοι τείνουν να προέρχονται από εξωτερικές πηγές, όχι από ό, τι έχει ήδη καθιερωθεί. Μερικές από τις ερωτήσεις που πρέπει να κάνετε σχετικά με τον συγγραφέα είναι:

- ο Πού δουλεύει ο συγγραφέας;
- ο Εάν ο συντάκτης **συνδέεται με αναγνωρισμένο ίδρυμα ή οργανισμό**, ποιες είναι οι αξίες και οι στόχοι του; Ωφελείστε οικονομικά με την προώθηση ενός συγκεκριμένου οράματος;
- ο Ποιο είναι το ακαδημαϊκό υπόβαθρο;
- ο Ποια άλλα έργα έχετε δημοσιεύσει;
- ο Τι **εμπειρία** έχετε; Είστε πρωτοπόρος ή συνήγορος και υποστηρικτής της τρέχουσας κατάστασης;
- ο Μήπως άλλοι μελετητές και ειδικοί στον domain **σας ανέφεραν ποτέ ως πόρο**;
- ο Ελέγξτε για το **domain** της ιστοσελίδας (.com,.org,.edu,.gov).

C: Επικαιρότητα

Πότε δημιουργήθηκε η πληροφορία; Πότε θεωρείτε παλιά; Έχει επικαιροποιηθεί ή αναθεωρηθεί το υλικό;

- ο Έχει σημασία η επικαιρότητα των πληροφοριών; Για παράδειγμα: να λάβετε υπόψη την επικαιρότητα όταν εξετάζετε πληροφορίες σχετικά με τις θεραπείες για τον καρκίνο σε σχέση με την ιστορία της επανάστασης των ΗΠΑ
- ο Η αποστολή σας απαιτεί να βρείτε πληροφορίες από ένα συγκεκριμένο εύρος ημερομηνιών, όπως τα τελευταία 10 χρόνια;
- ο Έχει επικαιροποιηθεί ή αναθεωρηθεί το υλικό;
- ο Μπορείτε να πείτε την τελευταία φορά που ανανεώθηκε μια ιστοσελίδα; (Ενότητα: αναζητήστε τη **χρονοσφραγίδα** στο κάτω μέρος της ιστοσελίδας που ονομάζεται «**Τελευταία ενημέρωση**»)

T: Αλήθεια

Είναι αληθής αυτή η πληροφορία;



- Οι πληροφορίες **μπορούν να επαληθευτούν** αλλού; Η παραπληροφόρηση και η κακή έρευνα μοιράζονται συχνά, ακόμη και σε αξιόπιστες ιστοσελίδες!
- **Κανόνες των τριών**: μπορείτε να βρείτε τρεις επιπλέον πηγές που επαληθεύουν τις πληροφορίες;
- Τεκμηριώνονται οι πληροφορίες με αποδεικτικά στοιχεία; Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται περιλαμβάνουν παραπομπές; Αναζητήστε τις αναφορές στις βάσεις δεδομένων LSU Libraries. Σε άρθρα ειδήσεων, blogs, κλπ, ακολουθήστε τους υπερσυνδέσμους προς τις μελέτες που αναφέρονται.
- Προχωρήστε από αυτήν την πηγή εάν δείτε **τυπογραφικά λάθη, ορθογραφικά λάθη ή σφάλματα γραμματικής**. αυτό δείχνει ότι δεν έχει καν επεξεργαστεί!
- Παρατηρήστε τη **γλώσσα** που χρησιμοποιείται. Υπάρχει μια καλή πιθανότητα αυτό είναι το δόλωμα κλικ ή ψευδείς ειδήσεις αν χρησιμοποιούνται συναισθηματική ή συγκλονιστική γλώσσα όπως «Τι δεν θέλουν να ξέρετε!».

U: Αμεροληψία

Η προκατάληψη είναι εγγενής σε όλους μας... οπότε τι πρέπει να κάνουμε;

- Βρείτε **αμερόληπτες πηγές** κάνοντας κάποια έρευνα.
- Αναγνωρίστε τυχόν ενδεχόμενες **συγκρούσεις** συμφερόντων, όπως αυτές που αφορούν τη χρηματοδότηση.
 - ✓ Παράδειγμα: ένα άρθρο που γράφτηκε από την Apple σχετικά με την ποιότητα της εικόνας του νεότερου iPhone.
 - ✓ Παράδειγμα: ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε από την EPA σχετικά με τον έλεγχο των όπλων.
 - ✓ Παράδειγμα: μια μελέτη που χρηματοδοτήθηκε από την Coca-Cola σχετικά με τη σχέση μεταξύ ζάχαρης και κατάθλιψης.
- Ελέγξτε **τη δική σας προκατάληψη** (το έχουμε όλοι!) Αυτό θα επηρεάσει το πώς να προσεγγίσετε ένα θέμα και την έρευνά σας.
- Ξεφύγετε από τη συνήθεια της προκατάληψης επιβεβαίωσης!

P: Προνόμιο

Το προνόμιο υπάρχει στους domain των εκδόσεων, των ακαδημαϊκών και των βιβλιοθηκών.

- Προνόμιο στη δημοσίευση σημαίνει ότι οι περισσότεροι μελετητές/ερευνητές που μπορούν να δημοσιεύσουν την έρευνά τους σε ακαδημαϊκά περιοδικά είναι λευκοί άνδρες (συχνά αξιολογούνται από άλλους λευκούς άνδρες). Αλλά είναι μόνο άνθρωποι που μπορούν να δημοσιεύσουν ή να γράψουν για αυτό το θέμα; (Φυσικά όχι!)
- Ποιοι αποκλείονται από την ερευνητική συζήτηση; Γιατί;
- Ποιος **απουσιάζει** από την πραγματική έρευνα; Για παράδειγμα, ποιος πληθυσμός είναι το αντικείμενο του επιστημονικού σας άρθρου; Τι επιπτώσεις μπορεί να έχει αυτό; Μπορούμε πραγματικά να το ονομάσουμε «γενική» μελέτη;
- Αφιερώστε λίγο χρόνο ψάχνοντας για πηγές και συγγραφείς που δεν αναφέρονται στις βάσεις δεδομένων.
- Η πρόσβαση στις πληροφορίες είναι επίσης **προνόμιο**. Ως φοιτητής, έχετε πρόσβαση στους πόρους της βιβλιοθήκης. Τι συνεπάγεται αυτό για εκείνους που διεξάγουν έρευνα, αλλά δεν είναι μέλη ΔΕΠ ή φοιτητές σε ένα ακαδημαϊκό ίδρυμα; Ποιοι πόροι είναι διαθέσιμοι στη δημόσια βιβλιοθήκη; Η διαθεσιμότητα των υπολογιστών ή ακόμα και του διαδικτύου αποτελεί πηγή ανησυχίας.

ACT UP ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΗΓΩΝ

Χρησιμοποιήστε τη μέθοδο act up για να
αξιολογήσετε τις πηγές

1. ΑΦΗΓΗΤΗΣ

- Ποιος έγραψε τον πόρο;
- Ψάξτε στο Google το άτομο ή τον οργανισμό
- Γιατί δημιουργήθηκε η πληροφορία;
- Για μια ιστοσελίδα, αναζητήστε το "Σχετικά με εμάς".
- Δώσε μεγάλη προσοχή στο domain μιας ιστοσελίδας



2. ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Πότε δημιουργήθηκαν οι πληροφορίες;
- Πόσο παλιά είναι το πολύ παλιά;
- Έχει ενημερωθεί ή αναθεωρηθεί το υλικό;
- Μπορείς να προσδιορίσεις την τελευταία φορά που ενημερώθηκε ένας ιστότοπος;



3. ΑΛΗΘΕΙΑ

- Είναι οι πληροφορίες αυτές πραγματικές και αληθινές;
- Υποστηρίζονται οι πληροφορίες από στοιχεία;
- Δώσε προσοχή στη γλώσσα που χρησιμοποιείται
- Αν δεις ορθογραφικά λάθη, τυπογραφικά λάθη ή λάθη γραμματικής, απομακρύνσου από την πηγή.



4. ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Αναζήτηση πηγών που είναι αμερόληπτες
- Ξεφύγετε από τη συνήθεια της προκατάληψης επιβεβαίωσης
- Να έχετε επίγνωση τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων, όπως οι πηγές χρηματοδότησης



5. ΠΡΟΝΟΜΙΑ

- Ποιος λείπει από την ίδια την έρευνα;
- Ποιος λείπει από τη συζήτηση για την έρευνα;
- Η πρόσβαση στις πληροφορίες είναι επίσης προνόμιο



Εικόνα 5: Δημιουργός: Lovila

2.2.4 Πλευρική ανάγνωση

Μια συνιστώμενη τεχνική για την αξιολόγηση μιας πηγής στο διαδίκτυο είναι η «**πλευρική ανάγνωση**». Η πλευρική ανάγνωση περιλαμβάνει την αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με μια πηγή κατά την ανάγνωσή της, για την αξιολόγηση της επικιρότητας, της συνάφειας, της εξουσίας, της ακρίβειας και του σκοπού της πηγής. Ο όρος αναφέρεται στην *πλοήγηση μέσω πολλαπλών καρτελών στο πρόγραμμα περιήγησης για να βρείτε πληροφορίες σχετικά με μια τοποθεσία*. Οι πλευρικοί αναγνώστες αποκτούν μια καλύτερη κατανόηση ως προς το αν πρέπει να εμπιστευτούν τα γεγονότα και την ανάλυση που παρουσιάζονται διαβάζοντας «σε πολλές συνδεδεμένες ιστοσελίδες αντί να σκάβουν βαθιά στον ιστότοπο».

Πλευρική Ανάγνωση

Αξιολογήστε μια πηγή διαβάζοντας γι' αυτήν σε άλλους, αξιόπιστους ιστότοπους.

- 1** Ανοίξτε μερικές καρτέλες στο πρόγραμμα περιήγησης σας για να κάνετε αναζήτηση εκτός του ίδιου του ιστότοπου.
- 2** Ξεκινήστε αναζητώντας το **όνομα του ιστότοπου**. Χρησιμοποιήστε ιστότοπους ελέγχου γεγονότων όπως το Politifact ή το Snopes.
- 3 Αφηγητής** Επιστρέψτε στον ιστότοπο και αναζητήστε πρόσθετες πληροφορίες, όπως το **όνομα του εκδότη ή του συγγραφέα**.

Πώς βλέπουν οι άλλοι την πηγή σας;

Ο συνδυασμός των πληροφοριών από τις διάφορες αναζητήσεις σας θα σας δώσει μια καλή ιδέα για το πώς βλέπουν τον συγκεκριμένο ιστότοπο και, επομένως, αν είναι αξιόπιστος.

Το θέμα είναι **να κοιτάξετε έξω από τον ιστότοπο**, μην βασίζεστε στον τρόπο με τον οποίο ο ιστότοπος περιγράφει τον εαυτό του (όπως η σελίδα "Σχετικά με εμάς").

Εικόνα 6: Δημιουργός: Lovila

10 τρόποι για να εντοπίσετε και να σταματήσετε ψευδείς ειδήσεις:

1. **Επαληθεύστε την πηγή** οποιουδήποτε περιεχομένου σκοπεύετε να μοιραστείτε τουλάχιστον δύο φορές και κατά προτίμηση τρεις φορές. Για να μάθετε αν η ιστορία εμφανίζεται σε άλλες έγκριτες δημοσιεύσεις, γκούγκλαρε τον τίτλο (ή το θέμα). Είναι (πιθανόν) να μην είναι έκτακτη είδηση αν οι «έκτατες ειδήσεις» είναι απομονωμένες και προέρχονται από μια αναξιόπιστη πηγή έξω από τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης. Περισσότεροι ειδικοί συγγραφείς προβάλλουν ιστορίες που φαίνονται, ακούγονται και υποκινούν ανθρώπους που χρησιμοποιούν ψευδείς ειδήσεις.
2. **Να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί** όταν ελέγχετε πηγές εν μέσω έντονων εθνικών καταστάσεων όταν τα συναισθήματα είναι ισχυρά. Οι οργανώσεις ειδικού ενδιαφέροντος συχνά διαδίδουν αναληθείς πληροφορίες για να υποστηρίξουν τη μία ή και τις δύο πλευρές μιας κοινωνικής κρίσης. Διδάξτε στα παιδιά να εξετάζουν τις ενέργειές τους πριν να αποκαλύψουν τέτοιο υλικό. Σε περίπτωση αμφιβολίας, αποφύγετε την κοινή χρήση, την ανάρτηση και τη δημοσίευση.
3. **Προσέξτε για θεαματικές αναφορές** που επιδιώκουν να φανούν πιστευτές, συνδυάζοντας εξ ολοκλήρου κατασκευασμένες ιστορίες με πραγματικά άρθρα ειδήσεων. Επιπλέον, σαρώστε την ιστοσελίδα για παράλογες διαφημίσεις. Τα συμπληρώματα απώλειας βάρους ή οι φήμες διασημοτήτων δεν θα συνοδεύονται από ειδήσεις σε έγκριτα κανάλια μέσων ενημέρωσης.
4. **Πριν μοιραστείτε, μάθετε ποιος το λέει.** Είναι αξιόπιστη αυτή η επιχείρηση; Οι πληροφορίες (γεγονότα ή απόψεις) είναι λανθασμένες;
5. **Αναγνωρίστε την αντικειμενικότητα.** Οποιαδήποτε πραγματική είδηση θα παρουσιάσει δύο αντικρουόμενες απόψεις. Οι τίτλοι και η αλήθεια των πηγών μπορούν να βρεθούν με την γρήγορη αναζήτηση τους στο Google. Το να είσαι αντικειμενικός σημαίνει να αντιμετωπίζεις ισότιμα τις αντίθετες απόψεις.
6. Αξιολογήστε προσεκτικά εάν το άρθρο είναι **χρηματοδοτούμενο**. Όλο και περισσότερες ομάδες ειδικών συμφερόντων χρηματοδοτούν ιστοσελίδες που μιμούνται αξιόπιστες πηγές ειδήσεων.
7. **Αναζητήστε το όνομα του συγγραφέα στο Google** για να δείτε τι άλλα βιβλία έχουν γράψει και δημοσιεύσει. Είναι πιθανό ο συγγραφέας να μην χρησιμοποιεί την ταυτότητά του αν δεν μπορείς να αναγνωρίσεις τον συγγραφέα αλλού και είναι μια «τεράστια» αφήγηση. Ένα ψεύτικο άρθρο μπορεί περιστασιακά να στερείται εντελώς από έναν συγγραφέα προς γραμμή.
8. **Εξετάστε τον τόνο και τον στόχο του κομματιού.** Είναι γραμμένο ουδέτερα για να ενημερώσει και να εκπαιδεύσει τον αναγνώστη, ή είναι γραμμένο με προκατάληψη και σκοπό να τους πείσει ή να τους προκαλέσει;
9. **Ελέγξτε την ημερομηνία.** Μια ημερομηνία θα περιλαμβάνεται σχεδόν πάντα σε ένα γνήσιο άρθρο, αν και οι ψευδείς ιστορίες συχνά στερούνται.
10. **Αξιολογήστε τη συνολική διάταξη,** την ποσότητα των κλικ και την ποιότητα της εικόνας. Τι επίπεδο λεπτομέρειας υπάρχει στις γραφικές εικόνες; Ο ιστότοπος των «ειδήσεων» είναι γεμάτος; Οι



εικονογραφήσεις της ιστορίας βελτιώνουν τον πόρο ή μειώνουν τις πληροφορίες του;
Πόσα κλικ χρειάστηκε για να βρείτε τις πληροφορίες που ψάχνατε; Οι ψευδείς ειδήσεις παρουσιάζονται συχνά σε διαφάνειες ή με πληθώρα διαφημίσεων για να κάνουν χώρο για περισσότερα αναδυόμενα παράθυρα. Οι πωλήσεις διαφημίσεων ενός ιστότοπου αυξάνονται όταν ένας χρήστης κάνει πολλά κλικ.

10 ΛΟΓΟΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΕΝΤΟΠΙΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙΣ ΤΙΣ
ΨΕΥΔΕΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ



Εικόνα 7: Δημιουργός: Lovila

3. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΒΙΝΤΕΟ

- [5 τρόποι για να εντοπίσετε fake news](#)
- [Πώς να αξιολογήσετε τους πόρους \(το τεστ CRAAP\)](#)
- [Ταξινόμηση Γεγονότα από το Fiction Online με Lateral Reading](#)
- [70\) Πώς να επιλέξετε τα νέα σας — Ντέιμον Μπράουν —](#)
- [\(Είναι ακριβείς και τεκμηριωμένες οι πληροφορίες](#)

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

- [Η περίπτωση της ιβουπροφαίνης: στοιχεία για τον τεράστιο αντίκτυπο της παραπληροφόρησης για τη νόσο COVID-19 όταν προέρχονται από αξιόπιστες πηγές](#)

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Beal, V., 2022. *Τι είναι το Domain; | Webopedia*. [online] Webopedia. Διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.webopedia.com/definitions/domain/>
2. Library.nwacc.edu. 2022. *LibGuides: Πλευρική ανάγνωση: Τι είναι η πλευρική ανάγνωση;* [διαδικτυακό] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://library.nwacc.edu/lateralreading>
3. Sccollege.edu. 2022. *Αναζήτηση στο Διαδίκτυο*. [διαδικτυακό] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.sccollege.edu/Library/Pages/InternetSearchEngines.aspx>
4. Library.nwacc.edu. 2022. *LibGuides: Fake News vs. Real News: Συμβουλές για την αξιολόγηση των πληροφοριών*. [διαδικτυακό] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://library.nwacc.edu/fakenews/evaluating>
5. Ψυχολογία σήμερα. 2022. *10 τρόποι για να διαπιστώσετε ψεύτικα νέα*. [διαδικτυακό] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.psychologytoday.com/us/blog/thoughts-thinking/201910/10-ways-spot-fake-news>
6. Sjcc.libguides.com. 2022. *LibGuides: Αξιολόγηση των πόρων χρησιμοποιώντας τη μέθοδο SIFT: Μέθοδος κοσκινίσματος*. [διαδικτυακό] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://sjcc.libguides.com/c.php?g=1186667&p=8678805>
7. Libguides.salemstate.edu. 2022. *ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ: Act UP — Μέθοδος αξιολόγησης: Αξιολόγηση των πηγών*. [διαδικτυακό] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://libguides.salemstate.edu/c.php?g=1236214&p=9046150>
8. Guides.lib.lsu.edu. 2022. *ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ: ENGL 1001: Αγγλική Σύνθεση Ερευνητικές Στρατηγικές: Μέθοδος δράσης UP*. [διαδικτυακό] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://guides.lib.lsu.edu/ENG1001/ACT_UP